

SZCZEGÓŁOWE WYMAGANIA OCEN Z JĘZYKA POLSKIEGO W KLASACH I - III GIMNAZJUM

Proponowane szczegółowe wymagania ocen z języka polskiego dla klas I – III gimnazjum zostały przygotowane w oparciu o podstawę programową obowiązującą w nauczaniu j. polskiego w gimnazjum.

SZCZEGÓŁOWE WYMAGANIA OCEN Z JĘZYKA POLSKIEGO W KLASIE I GIMNAZJUM				
	Kształcenie językowe- wypowiedzi ustne	Czytanie ciche i głośne	Kształcenie językowe – wypowiedzi pisemne	Nauka o języku- wymagania dotyczące gramatyki języka polskiego
Ocena Celujący	<p>Ocenę celujący otrzymuje ten uczeń, który opanował przewidziane programem nauczania zagadnienia w stopniu bardzo dobrym oraz spełnia podane niżej wymagania:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Wykazuje się znajomością omawianych zagadnień w stopniu, który wykracza poza zakres przewidziany programem nauczania w klasie I gimnazjum 2. Aktywnie uczestniczy w lekcjach 3. Systematycznie i starannie wykonuje polecenia nauczyciela, prezentując wzorowy stosunek do nauki języka polskiego 4. Uzupełnia swoją wiedzę czytając utwory literackie spoza zestawu lektur obowiązujących, samodzielnie rozszerza swoje umiejętności z poszczególnych działów języka polskiego. 5. Starannie i wzorowo prowadzi zeszyt przedmiotowy do języka polskiego. 6. Reprezentuje szkołę na zewnątrz, uczestniczy w konkursach przedmiotowych z języka polskiego. 			

<p>Ocena Bardzo dobry</p>	<p>Uczeń właściwie wyraża swoje opinie (stosuje bogate słownictwo) na temat przeczytanych utworów oraz interpretuje zdanie innych z uwzględnieniem krytycznej oceny. Rozwija umiejętność komunikowania się i formułowania wniosków, uwzględniając słownictwo typowe dla różnych form wypowiedzi. Teoria literatury – rozróżnia trzy rodzaje literackie: epika, liryka dramat. Potrafi wskazać cechy gatunkowe: pieśni, bajki, hymnu, komedii, mitu, legendy, ballady, opowiadania, powieści (przygodowej i historycznej) bajki hymnu komedii, pamiętnika, dziennika, mitu, baśni, legendy fraszki. Potrafi wykazać różnice między utworem epickim a</p>	<p>Czyta głośno poprawnie, wyraźnie, płynnie, uwzględniając interpunkcję, akcent wyrazowy, zdaniowy. Zna na pamięć i potrafi wygłosić utwory poetyckie i prozatorskie ze zwróceniem uwagi na interpunkcję, akcent wyrazowy i zdaniowy. Potrafi czytać cicho rozumiejąc czytany tekst – zarówno literacki jak i tekst nieliteracki. Samodzielnie gromadzi materiał potrzebny do skomponowania pracy Umie trafnie dobrać cytaty i prawidłowo je zapisuje. Korzysta z różnorodnych materiałów źródłowych</p>	<p>Uczeń potrafi redagować samodzielnie poprawne pod względem stylistycznym i treściowym wypowiedzi pisemne: opowiadanie, opis sytuacji, list notatkę, autoprezentację, charakterystykę wybranej postaci (charakterystyka postaci literackiej połączona z oceną) zawiadomienie, zaproszenie, streszczenie, sprawozdanie z elementami recenzji Uczeń stosuje bogate słownictwo, wykazuje dbałość o zgodność formy wypowiedzi z tematem różnicuje wypowiedzi stylistyczne, stosuje prawidłowo: wyrażenia i związki frazeologiczne, różnorodne zdania złożone: stosuje właściwe wskaźniki nawiązania i zespolenia Tekst jego pracy jest przejrzysty, wielozdaniowy,</p>	<p>Do wykonania tych zadań uczeń potrzebuje niewielkiej pomocy nauczyciela. W zakresie fonetyki umie dokonać podziału wyrazu na sylaby, głoski, litery, samogłoski i spółgłoski. Rozróżnia rodzaje spółgłosek: ustne - nosowe, dźwięczne - bezdźwięczne, twarde-miękkie oraz wskazuje upodobnienia”. W zakresie słowotwórstwa wyróżnia wyraz podstawowy i pochodny - umie tworzyć wyrazy pochodne – wskazuje na podstawę słowotwórczą i formant, tworzy i grupuje rodzinę wyrazów. W zakresie składni rozpoznaje wszystkie części mowy, określa ich formy gramatyczne i funkcję w zdaniu. Rozpoznaj rodzaje podmiotu (podmiot logiczny i gramatyczny), rozróżnia orzeczenie czasownikowe i imienne, wskazuje przydawkę jako określenie rzeczownika, dopełnienie jako określenie czasownika, rozpoznaje rodzaje okoliczników: miejsca, czasu, celu, sposobu, przyczyny. Rozpoznaje imiesłowy przymiotnikowe i przysłówkowe... Wskazuje na zdanie</p>
-------------------------------	---	---	--	---

	<p>dramatem wie, co to budowa wewnętrzna dramatu: dialog i monolog, tekst główny, podział na akty, sceny, tekst poboczny, cechy charakterystyczne komedii rodzaje komizmu. Rozpoznaje samodzielnie środki stylistyczne: epitet, porównanie, przenośnia, onomatopeja, archaizm animizacja, personifikacja,, pytanie retoryczne. Określa postać mówiącą w wierszu.. Wskazuje w utworze epickim: akcję, wątki, epizody, określa typ narracji (pierwszoosobowa, trzecioosobowa), wskazuje komentarz od autora.</p>	<p>(encyklopedie, słowniki, leksykony) Przekazuje wrażenia, analizuje i interpretuje oglądaną sztukę teatralną, film, słuchowisko, audycję TV. Zna treść wszystkich wymaganych programem nauczania lektur (w całości lub reprezentatywnych fragmentach, zgodnie z zaleceniami nauczyciela).</p>	<p>ma właściwą kompozycję – uczeń stosuje zasadę trójdzielności kompozycyjnej wypowiedzi, posługuje się akapitem - a szata graficzna pracy pisemnej nie budzi zastrzeżeń – umiejętnie stosowanie akapitów. Uczeń zna i poprawnie stosuje normy współczesnej polszczyzny w zakresie pisowni..</p>	<p>pojedyncze i odróżnia je od zdania złożonego i od równoważnika zdania. Rozpoznaje rodzaje zdań złożonych współrzędnie i podrzędnie. Stosuje prawidłową interpunkcję w zdaniach złożonych podrzędnie i współrzędnie. Wyróżnia związki składniowe: zgody i rządu. Prawidłowo stosuje zasady ortograficzne w zakresie pisowni: rz., ż, h, ch, ó, u oraz użycia wielkich liter. Prawidłowo używa znaków interpunkcyjnych w zdaniu pojedynczym i dwukrotnie złożonym.</p>
<p>Ocena Dobry</p>	<p>Uczeń wyraża własne opinie i interpretuje opinie innych w stopniu, który nie budzi zastrzeżeń ani pod względem treści, ani stosowanego słownictwa. Materiał dotyczący teorii</p>	<p>Uczeń czyta głośno i recytuje poprawne, z nielicznymi błędami w zakresie intonacji, tempa oraz akcentowania. Ciche czytanie ze</p>	<p>Redaguje samodzielnie poprawne treściowo i kompozycyjnie wypowiedzi pisemne (wykaz przy ocenie bardzo dobry), z niewielką ilością błędów składniowych,</p>	<p>Uczeń opanował wiadomości teoretyczne i umiejętności praktyczne w zakresie nauki o języku (wykaz przy ocenie bardzo dobry)w stopniu pozwalającym na samodzielne wykonywanie zadań i ćwiczeń o średnim stopniu trudności (przy</p>

	<p>literatury (szczegółowy opis przy ocenie bardzo dobry) opanował w stopniu, który pozwala samodzielnie rozpoznawać większość z nich (czasami potrzebna jest pomoc nauczyciela, uczeń popełnia niekiedy błędy).</p>	<p>zrozumieniem jest prawidłowe (występują nieliczne błędy dotyczące właściwego doboru materiału - potrzebna jest czasami pomoc nauczyciela). Uczeń sprawnie korzysta z różnorodnych materiałów źródłowych. Zna treść zdecydowanej większości lektur, które wymaga program nauczania i potrafi podać podstawowe fakty związane z treścią utworów.</p>	<p>stylistycznych, interpunkcyjnych. W sposób właściwy stosowane są: odpowiednie słownictwo, struktury składniowe, wskaźniki nawiązania i zespolenia. Tekst jest przejrzysty, a jego strona graficzna i estetyka nie budzą zastrzeżeń.</p>	<p>zadaniach trudniejszych potrzebna jest pomoc nauczyciela)</p>
<p>Ocena Dostateczny</p>	<p>Uczeń wyraża własne opinie i interpretacja opinii innych w sposób niezadowolający ze względu na treść, formę i zastosowane słownictwo. Uczeń ma trudności z samodzielnym rozpoznawaniem zagadnień</p>	<p>Uczeń czyta głośno i recytuje z pamięci z licznymi błędami w zakresie tempa, intonacji oraz akcentu.. Częściowo potrafi opanować recytowany tekst – występują</p>	<p>Pisemne prace ucznia są samodzielne i poprawne pod względem treści i kompozycji. W pracach występują liczne błędy składniowe, stylistyczne i interpunkcyjne. Stosowane słownictwo jest ubogie,</p>	<p>Uczeń wykonuje samodzielnie jedynie niektóre z zadań i ćwiczeń w zakresie nauki o języku i tylko te, które mają średni stopień trudności. Popołnia liczne błędy (konieczna częsta poprawa) Inne ćwiczenia i zadania uczeń jest w stanie rozwiązać tylko z pomocą nauczyciela.</p>

	<p>z zakresu teorii literatury (szczegółowy opis przy ocenie bardzo dobry). Proste przykłady wymagają częstej pomocy nauczyciela, uczeń popełnia dużą ilość istotnych błędów</p>	<p>częste, pomyłki, zamiana treści, pomijanie fragmentów. Uczeń czyta cicho tylko częściowo rozumiejąc treści tekstu.. Konieczna jest częsta pomoc nauczyciela w zakresie: właściwego doboru materiału, stosowania cytatów, korzystania z materiałów źródłowych. Uczeń zna treść tylko nielicznych lektur wymaganych programem nauczania. Kłopot sprawia mu udzielenie poprawnej odpowiedzi na proste pytania dotyczące tematyki pozostałych utworów.</p>	<p>zdania są niepoprawnie pod względem składniowym, nie ma urozmaicenia składniowego poprzez stosowanie różnego typu wypowiedzeń Brak dbałości o szatę graficzną i estetykę prac pisemnych. Prace pisemne ucznia są w dużej mierze niesamodzielne i odtwórcze- widać korzystanie z różnych form pomocy.</p>	
--	--	---	---	--

<p>Ocena Dopuszczający</p>	<p>Uczeń ma istotne problemy z przedstawieniem poprawnej wypowiedzi, która zawierałaby własne opinie i interpretacje opinii innych. Występują liczne błędy w treści, składni oraz bardzo ubogie słownictwo. Uczeń rozpoznaje tylko niektóre zagadnienia z teorii literatury i tylko przy pomocy nauczyciela.</p>	<p>Głośne czytanie i recytacja z pamięci sprawiają uczniowi duże problemy ze względu na zaburzenia w tempie intonacji i akcentowania. Pamięciowo uczeń potrafi opanowanie jedynie części wymaganego tekstu. Rozpoznawanie zagadnień w zakresie: teorii literatury, doboru materiału, stosowania cytatów, korzystania z materiałów źródłowych tylko przy pomocy nauczyciela i na prostych przykładach. Uczeń wykazuje niewielką znajomość lektur przewidzianą programem nauczania.</p>	<p>Uczeń ma istotne problemy ze zredagowaniem poprawnej wypowiedzi pisemnej. Bardzo liczne i istotne błędy w zakresie: treści, kompozycji, składni, stylistyki, ortografii i interpunkcji. Estetyka pracy pisemnej i jej strona graficzna bardzo wyraźnie obniżone</p>	<p>Uczeń ma duże braki dotyczące wiadomości teoretycznych i umiejętności praktycznych w zakresie nauki o języku. Potrafi wykonać tylko zadania i ćwiczenia o podstawowym stopniu trudności i tylko przy stałej pomocy nauczyciela.</p>
--------------------------------	--	---	--	--

SZCZEGÓŁOWE WYMAGANIA OCEN Z JĘZYKA POLSKIEGO W KLASIE II GIMNAZJUM				
	Kształcenie językowe- wypowiedzi ustne	Czytanie ciche i głośne	Kształcenie językowe – wypowiedzi pisemne	Nauka o języku- wymagania dotyczące gramatyki języka polskiego
Ocena	<p>Ocenę celującą otrzymuje ten uczeń, który opanował przewidziane programem nauczania zagadnienia w stopniu bardzo dobrym oraz spełnia podane niżej wymagania:</p> <p>1. Wykazuje się znajomością omawianych zagadnień w stopniu, który wykracza poza zakres przewidziany programem</p>			

<p>Celują y</p>	<p>nauczania w klasie II gimnazjum .</p> <p>2. Aktywnie uczestniczy w lekcjach .</p> <p>3. Systematycznie i starannie wykonuje polecenia nauczyciela, prezentując wzorowy stosunek do nauki języka polskiego.</p> <p>4. Uzupełnia swoją wiedzę czytając utwory literackie spoza zestawu lektur obowiązujących, samodzielnie rozszerza swoje umiejętności z poszczególnych działów języka polskiego.</p> <p>5. Starannie i wzorowo prowadzi zeszyt przedmiotowy do języka polskiego.</p> <p>6.Reprezentuje szkołę na zewnątrz, uczestniczy w konkursach przedmiotowych z języka polskiego.</p>			
<p>Ocena Bardzo dobry</p>	<p>Uczeń właściwie wyraża własne opinie dotyczące przeczytanych utworów zarówno literackich jak i nieliterackich. Potrafi właściwie uzasadnić i wyrazić własne odczucia związane z wydarzeniami bieżącymi. Ćwiczy doskonalenie różnorodnych wypowiedzi – potrafi interpretować i analizować zarówno teksty poetyckie jak i prozatorskie. Zna i stosuje się do ogólnych zasad przyjętych w toku</p>	<p>Uczeń doskonali umiejętności w zakresie głośnego i cichego czytania. Wzbogaca. Słownictwo o wyrazy nacechowane stylistycznie i środowiskowo stosownie do form wypowiedzi i tematyki zajęć. Uczeń czyta głośno poprawnie, wyraźnie, płynnie uwzględniając interpunkcję, akcent wyrazowy i zdaniowy. Potrafi wygłosić z pamięci utwory poetyckie i prozatorskie zwracając uwagę na interpunkcję, akcent wyrazowy i zdaniowy. Czyta cicho ze zrozumieniem różnorodne teksty literackie i nieliterackie dostrzegając</p>	<p>Uczeń redaguje samodzielnie poprawne treściowo, składniowo i stylistycznie, wypowiedzi pisemne zgodne z wymaganym tematem poznane w klasie I oraz redaguje nowe formy wypowiedzi: wywiad, rozprawkę opis przeżyć wewnętrznych charakterystykę postaci z uwzględnieniem przeżyć wewnętrznych i motywów postępowania;; doskonali sporządzanie planu,</p>	<p>W pełni samodzielnie uczeń potrafi wykonywać zadania i ćwiczenia dotyczące nauki o języku. Uczeń utrwała wiadomości teoretyczne i doskonali umiejętności praktyczne zdobyte w klasie I oraz opanowuje nowe. Zna i rozumie pojęcia w zakresie fonetyki. W zakresie słowotwórstwa potrafi przeprowadzić analizę budowy słowotwórczej wyrazu, zna termin wyraz podzielny i niepodzielny</p>

<p>dyskusji, potrafi wypowiadać się na temat przeczytanych tekstów Opowiada poprawnie, płynnie i barwnie z zastosowaniem odpowiedniego do wypowiedzi słownictwa.</p> <p>W zakresie teorii literatury – uczeń zna i praktycznie stosuje poznane w klasie I wiadomości i umiejętności oraz dodatkowo rozróżnia: cechy gatunkowe:, trenu, poematu epickiego dramatu, przypowieści, literatury fantastycznej. Uczeń - wskazuje podmiot liryczny i rozpoznaje lirykę: bezpośrednią i pośrednią. Uczeń zna i potrafi wskazać w tekście środki stylistyczne (poznane w klasie I) oraz terminy: antyteza, kontrast: Uczeń odnajduje w tekście epickim: fabułę, akcję, wątki, epizody. - Wskazuje i określa rolę konfliktu dramatycznego,</p>	<p>różnice między nimi. Potrafi dokonać uogólniającej oceny na temat przeczytanych utworów (sformułować wypowiedź „własnymi słowami”). Korzysta z różnych publikacji literackich i nieliterackich(encyklopedie słowniki) wykorzystując ich treść we własnych wypowiedziach ustnych i pisemnych. Doskonali umiejętność dobierania i stosowania właściwych cytatów.</p> <p>Zna treść wszystkich wymaganych programem nauczania lektur .</p>	<p>umiejętność formułowania argumentów; wystąpienia publicznego.</p> <p>Uczeń stosuje bogate słownictwo, jego wypowiedzi są zróżnicowane stylistycznie, cechuje go umiejętne wykorzystanie: literackich środków stylistycznych, wyrażen i związków frazeologicznych. Wypowiedzi pisemne zawierają różnorodne formy: zdania złożone równoważniki zdań, imiesłowowe równoważniki zdań; stosuje właściwe wskaźniki nawiązania i zespolenia. Potrafi uzasadniać swój sąd gromadząc odpowiednie słownictwo argumentacyjne.. Opisuując przeżycia wewnętrzne określa stany, emocje, postawy i zachowania osób – wskazuje</p>	<p>słowotwórczo, wyraz pochodny, temat słowotwórczy, formant słowotwórczy treść i kontekst wyrazu, tworzy rodzinę wyrazów (gniazdo słowotwórcze), tworzy skróty skrótowce, różnicuje zrosty i złożenia. Posługuje się terminami: homonim, synonim neologizmy, związki frazeologiczne stylizacja W zakresie składni– uczeń rozpoznaje wszystkie części mowy, poznaje nowe ich formy gramatyczne formy nieosobowe czasownika, imiesłowy, formy zaimków, spójników, partykuł. Zna funkcje składniowe poszczególnych części mowy, potrafi właściwie dokonać ich odmiany,. W wypowiedzeniach stosuje zdania złożone współrzędnie i podrzędnie, prawidłowo</p>
--	---	---	--

	<p>potrafi wskazać na źródła konfliktu.- Dostrzega obecność symboli i potrafi je wskazać. Różnicuje oficjalne i nieoficjalne sytuacje mówienia.</p>		<p>zalety i wady – zarówno swoje przy autocharakterystyce, jak i osób trzecich.. Tekst jest przejrzysty, ma właściwą kompozycję, uczeń stosuje zasadę trójdzielności kompozycyjnej wypowiedzi, posługuje się akapitem, a szata graficzna nie budzi zastrzeżeń. Uczeń zna i poprawnie stosuje zasady ortograficzne poznane wcześniej oraz przyswajane w trakcie roku szkolnego.</p>	<p>łączy zdania pojedyncze w zdania składowe. Rozpoznaje różne rodzaje wypowiedzeń pojedynczych, złożonych oraz wielokrotnie złożonych. Przekształca wypowiedzenia pojedyncze w złożone i odwrotnie, stosuje imiesłowowy równoważnik zdania, przekształca imiesłowowy równoważnik zdania na zdania. Umiejętnie przekształca mowę zależną w niezależną i odwrotnie.</p>
<p>Ocena Dobry</p>	<p>Uczeń potrafi wyrażać własne opinie w stopniu, który jest zadowalający zarówno pod względem treści jak i stosowanego słownictwa. Jego interpretacja prezentowana jest w sposób właściwy, brak istotnych błędów. Zagadnienia z zakresu teorii literatury (opis przy ocenie bardzo dobry)</p>	<p>Głośne czytanie i recytacja są poprawne, występują nieliczne błędami w zakresie intonacji, tempa sposobu akcentowania. Czytanie ciche ze zrozumieniem jest prawidłowe, występują sporadyczne błędy dotyczące formułowania uogólnień i dostrzegania wieloznaczności; (potrzebna jest pomoc nauczyciela). Uczeń sprawnie korzysta z różnych</p>	<p>Uczeń samodzielnie i poprawnie pod względem treściowym i kompozycyjnym redaguje wypowiedzi pisemne (wykaz przy ocenie bardzo dobry) z niewielką ilością błędów składniowych stylistycznych, interpunkcyjnych. W sposób właściwy stosuje odpowiednie słownictwo,</p>	<p>Uczeń utrwała wiadomości z klasy I, a przeprowadzane sprawdziany ustne i pisemne wykazują istnienie niewielkich braków. Opanował wiadomości teoretyczne i umiejętności praktyczne w zakresie nauki o języku(opis przy ocenie bardzo dobry) w sposób, który pozwala na</p>

	<p>opanował w stopniu, który pozwala na samodzielne rozpoznawanie większości z nich (pomoc nauczyciela potrzebna jest sporadycznie). Uczeń czasami popełnia błędy)</p>	<p>materiałów źródłowych.</p> <p>Zna treść zdecydowanej większości lektur wymaganych programem nauczania i potrafi podać podstawowe fakty związane z treścią utworów.</p>	<p>struktury składniowe wskaźniki nawiązania i zespolenia. Uzasadnia własny sąd poprzez logiczny wywód poparty właściwymi argumentami, przy opisie przeżyć wewnętrznych nazywa odpowiednio uczucia i stany psychiczne..</p> <p>Tekst jest przejrzysty, a jego szata graficzna i estetyczna nie budzą zastrzeżeń.</p>	<p>samodzielne wykonywanie zadań i ćwiczeń o średnim stopniu trudności (trudniejsze wykonuje z pomocą nauczyciela). W sprawdzianach pisemnych występują błędy wymagające poprawy nauczyciela. Uczeń jest w stanie samodzielnie uzupełnić swoje braki w zakresie wiadomości teoretycznych i umiejętności praktycznych</p>
<p>Ocena Dostateczny</p>	<p>Uczeń wyraża własne opinie, sądy i formułuje wnioski w sposób niezadowolający pod względem treści, formy i zastosowanego słownictwa. Uczeń ma trudności z samodzielnym rozpoznawaniem zagadnień z zakresu teorii literatury (szczegółowy opis przy ocenie bardzo dobry). Proste przykłady wymagają częstej pomocy nauczyciela (uczeń</p>	<p>Uczeń ma problemy z głośnym czytaniem i recytowaniem z pamięci. Występują liczne zaburzeni tempa, intonacji zdaniowej i akcentu. Tylko częściowo uczeń ma możliwość opanować pamięciowo tekst – mają miejsce liczne pomyłki recytowanego tekstu, zmiana treści, pomijanie fragmentów. Czytając cicho uczeń jedynie częściowo rozumie treści, konieczna jest częsta pomoc nauczyciela w zakresie:</p>	<p>Pisemne prace ucznia są samodzielne i poprawne pod względem treści i kompozycji. W pracach występują liczne błędy składniowe, stylistyczne i interpunkcyjne. Stosowane słownictwo jest ubogie, zdania są niepoprawnie pod względem składniowym, nie ma urozmaicenia składniowego poprzez stosowanie różnego typu</p>	<p>Uczeń wykonuje samodzielnie jedynie niektóre z zadań i ćwiczeń w zakresie nauki o języku, o średnim stopniu trudności. Popełnia liczne błędy (konieczna częsta pomoc nauczyciela). W sprawdzianach pisemnych liczne błędy, uczeń stara się jednak, w miarę swoich możliwości i korzystając z rad nauczyciela, lepiej</p>

	popelnia liczne błędy).	właściwego doboru materiału, stosowania cytatów, korzystania z materiałów źródłowych. Uczeń zna treść tylko nielicznych lektur wymaganych programem nauczania.	wypowiedzeń. Brak dbałości o szatę graficzną i estetykę prac pisemnych. Prace pisemne ucznia są w dużej mierze niesamodzielne i odtwórcze- widać korzystanie z różnych form pomocy.	opanować wiadomości i umiejętności zarówno z klasy I, jak i II.
Ocena Dopuszczający	Uczeń ma istotne problemy z przedstawieniem poprawnej wypowiedzi, która zawierałaby własne opinie i interpretacje opinii innych. Występują liczne błędy w treści, składni oraz bardzo ubogie słownictwo. Uczeń rozpoznaje tylko niektóre zagadnienia z teorii literatury i tylko przy pomocy nauczyciela.	Głośne czytanie i recytacja z pamięci sprawiają uczniowi duże problemy ze względu na zaburzenia w tempie intonacji i akcentowania. Pamięciowo uczeń potrafi opanować jedynie część wymaganego tekstu. Rozpoznawanie zagadnień w zakresie: teorii literatury, doboru materiału, stosowania cytatów, korzystania z materiałów źródłowych tylko przy pomocy nauczyciela i na prostych przykładach. Uczeń wykazuje niewielką znajomość lektur przewidzianą programem nauczania.	Uczeń ma istotne problemy ze zredagowaniem wypowiedzi zgodnej z podanym tematem, wielozdaniowej, poprawnej pod względem: składniowym, stylistycznym i kompozycyjnym, ortograficznym i interpunkcyjnym. Słownictwo zastosowane w pracach pisemnych jest bardzo ubogie. Poziom estetyczny pracy pisemnej i jej strona graficzna bardzo wyraźnie obniżone.	Uczeń ma duże braki w opanowaniu wiadomości teoretycznych i umiejętności praktycznych w zakresie nauki o języku z klasy I i II. Wykonuje jedynie zadania i ćwiczenia o podstawowym stopniu trudności i przy stałej pomocy nauczyciela. W sprawdzianach pisemnych są liczne i rażące błędy. Uczeń wykazuje małe zainteresowanie uzupełnianiem braków w opanowaniu materiału z klasy I i II.

SZCZEGÓŁOWE WYMAGANIA OCEN Z JĘZYKA POLSKIEGO W KLASIE III GIMNAZJUM

	Kształcenie językowe- wypowiedzi ustne	Czytanie ciche i głośne	Kształcenie językowe – wypowiedzi pisemne	Nauka o języku- wymagania dotyczące gramatyki języka polskiego
Ocena Celujący	<p>Ocenę celujący otrzymuje ten uczeń, który opanował przewidziane programem nauczania zagadnienia w stopniu bardzo dobrym oraz spełnia podane niżej wymagania:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Wykazuje się znajomością omawianych zagadnień w stopniu, który wykracza poza zakres przewidziany programem nauczania w klasie III gimnazjum . 2. Aktywnie uczestniczy w lekcjach . 3. Systematycznie i starannie wykonuje polecenia nauczyciela, prezentując wzorowy stosunek do nauki języka 			

	<p>polskiego.</p> <p>4. Uzupełnia swoją wiedzę czytając utwory literackie spoza zestawu lektur obowiązujących, samodzielnie rozszerza swoje umiejętności z poszczególnych działów języka polskiego.</p> <p>5. Starannie i wzorowo prowadzi zeszyt przedmiotowy do języka polskiego.</p> <p>6.Reprezentuje szkołę na zewnątrz, uczestniczy w konkursach przedmiotowych z języka polskiego</p>			
<p>Ocena</p> <p>Bardzo dobry</p>	<p>Uczeń świadomie stosuje w wypowiedziach ustnych i pisemnych zróżnicowany styl w zależności od charakteru wypowiedzi (artystyczny, publicystyczny, popularnonaukowy).. Potrafi umiejętnie wyrażać własne zdanie na temat czytanych utworów, świadomie i w sposób czynny uczestniczy w dyskusjach, (umiejętnie formułuje pytania,, porządkuje tok myślowego potrafi prowadzić i uczestniczyć w dyskusji o charakterze</p>	<p>Uczeń doskonali umiejętności w zakresie czytania głośnego i cichego. Dbą o wzbogacenie swojego słownictwa w związku z różnymi formami wypowiedzi i tematyką zajęć. Uczeń czyta głośno poprawnie, wyraźnie, płynnie, dbając o estetykę wypowiedzi intonację, poprawny akcent i dykcję. Potrafi wygłaszać z pamięci utwory poetyckie ze szczególnym</p>	<p>Uczeń samodzielnie redaguje zgodne z tematem wypowiedzi pisemne, które są poprawne pod względem treści, składni, stylistyki - te poznane w klasach I -II oraz dodatkowo: doskonali redagowanie podania, życiorysu, CV, przemówienia, reportażu, rozprawki, charakterystyki bohatera literackiego z uwzględnieniem jego przemiany moralnej, wywiadu, streszczenia wielowątkowego utworu literackiego, recenzji książki, filmu, spektaklu teatralnego, programu telewizyjnego.</p>	<p>Uczeń utrwała wiadomości teoretyczne i doskonali umiejętności praktyczne zdobyte w klasach I - II. Oraz opanowuje nowe w zakresie poszczególnych działów nauki o języku w stopniu, który pozwala na samodzielne wykonywanie zadań i ćwiczeń W zakresie fonetyki, akcent w wyrazach rodzimych i zapożyczonych, akcent zdaniowy. W zakresie słowotwórstwa: stosowanie poprawnych form nazw własnych (miejscowości, nazwiska żeńskie, małżeństw, typy imion) poprawna ich pisownia; wyrazy regionalne i środowiskowe, zapożyczenia, antonimy, synonimy, homonimy peryfrazy; eufemizmy, rozumienie pojęć; treść i zakres wyrazu;świadoma</p>

	<p>polemicznym, dba o kulturę wypowiedzi ustnych – właściwie doбира środki językowe i stylistyczne. W zakresie teorii literatury uczeń zna i praktycznie wykorzystuje poznane w klasach I-II wiadomości oraz dodatkowo: - wskazuje i nazywa cechy gatunkowe poznanych utworów: tragedii, epepei, sonetu, reportażu..itp. Dostrzega funkcje obrazów poetyckich i liryki pośredniej, zna cechy wiersza wolnego,i sylabicznego, dostrzega znaczenie przerzutni,- wskazuje na wieloznaczność metafory, aluzji, gry słów, symboli. Potrafi wskazać zacieranie się różnic gatunkowych we współczesnych utworach, - zna budowę</p>	<p>zwróceniem uwagi na kulturę podania słowa .Czyta cicho ze zrozumieniem treści różne teksty literackie i paraliterackie. Potrafi właściwie oddzielić informacje o faktach od opinii i komentarzy. Umiejętnie odczytuje w tekście literackim znaczenia dosłowne oraz symboliczne. Formułuje uogólnienia na temat czytanych utworów, dostrzega wieloznaczność wypowiedzi literackich. Określa i ocenia postawy bohaterów ze względu na ich stosunek do takich pojęć jak wolność,</p>	<p>Sporządzanie planów i konspektów i sprawne posługiwanie się nimi w wypowiedziach ustnych i pisemnych. Uczeń stosuje bogate słownictwo, różnicuje wypowiedzi stylistycznie umiejętnie wykorzystując: literackie środki stylistyczne: stylizację językową, archaizację, indywidualizację języka bohaterów literackich, wyrażenia i związki frazeologiczne, różnorodne zdania złożone, równoważniki zdań, imiesłowowe równoważniki zdań; stosuje właściwe wskaźniki nawiązania i zespolenia. Potrafi uzasadniać swój sąd przez logiczny wywód poparty odpowiednimi argumentami.. Tekst jest przejrzysty, wielozdaniowy, ma właściwą kompozycję, stosuje zasadę trójdzielności kompozycyjnej</p>	<p>stylizacja tekstów: archaizacja, dialektyzacja. Składnia: wiadomości o częściach mowy – uczeń rozpoznaje wszystkie części mowy zna funkcje składniowe poszczególnych części mowy, w sposób właściwy dokonuje ich odmiany oraz prawidłowo stosuje w wypowiedzeniach. Wiadomości o zdaniach – łączy zdania podrzędne z nadrzędnymi za pomocą spójników i zaimków; wyrazy poza związkami zdania i ich funkcje; oddzielanie przecinkami wyrażen, zdań wtrąconych, zwrotów; poprawne włączanie graficzne cytatów do tekstu; analiza budowy wypowiedzeń wielokrotnie złożonych i ich poprawna interpunkcja;poprawne stosowanie różnorodnych stylów wypowiedzi.</p>
--	---	--	---	---

	<p>tragedii antycznej.</p> <p>Ponadto uczeń interpretuje sens zdarzeń wątków, motywów fabularnych, wykazuje się znajomością symboli i mitów – w tym także mitów kultury masowej. Umiejętnie kształci poznawanie siebie i otaczającego świata poprzez odbiór dzieł literackich, publicystycznych oraz innych dóbr - kultury (rzeźby, obrazy, filmy). Dostrzega literaturę jako składnik tradycji kultury narodowej i źródło wartości uniwersalnych. Docenia wkład kultury polskiej do kultury europejskiej w zakresie omawianych tekstów.</p>	<p>patriotyzm, kosmopolityzm, sens życia lęk. Umie rozpoznać pozytywne i negatywne postawy w utworach w odniesieniu do własnych doświadczeń życiowych. Dostrzega uniwersalność powtarzalność i ponadczasowość motywów w literaturze narodowej i europejskiej. Odwołuje się do różnych tekstów literackich, umiejętnie wykorzystuje ich treść we własnych wypowiedziach ustnych i pisemnych. Wykorzystuje cechy</p>	<p>wypowiedzi, posługuje się akapitem a szata graficzna nie budzi zastrzeżeń (estetyka zapisu).Uczeń umiejętnie i logicznie uzasadnia swoje poglądy i oceny dbając przy tym o właściwy ton komunikowania się. Uczeń zna i poprawnie stosuje zasady ortograficzne poznane wcześniej oraz przyswajane w trakcie roku szkolnego.</p>	
--	--	--	---	--

		językowe i stylistyczne tekstów artystycznych, oficjalnych i potocznych. Umiejętnie dobiera i stosuje cytaty, sprawnie korzysta z różnorodnych materiałów źródłowych (encyklopedii, słowników, leksykonów). Zna treść wszystkich wymaganych programem nauczania lektur.		
Ocena Dobry	Uczeń wyraża własne zdanie na temat czytanych utworów w stopniu zadowalającym pod względem treści i zastosowanego słownictwa. Czynnie uczestniczy w dyskusjach – pytania, wnioski oceny	Głośnie czytanie i recytacja poprawne, z nielicznymi błędami w zakresie intonacji, dykcji, akcentowania, interpunkcji Czytanie ciche ze zrozumieniem	Redaguje samodzielnie poprawne treściowo i kompozycyjnie wypowiedzi pisemne (wykaz przy ocenie bardzo dobry) z niewielką ilością błędów składniowych, stylistycznych interpunkcyjnych. W sposób właściwy stosowane są:	Uczeń utrwala wiadomości z klasy I, a przeprowadzane sprawdziany ustne i pisemne wykazują istnienie niewielkich braków. Uczeń opanował wiadomości teoretyczne i umiejętności praktyczne w zakresie nauki o języku (opis przy ocenie bardzo dobry) w sposób, który pozwala na samodzielne wykonywanie zadań i ćwiczeń o

	<p>formułuje w sposób właściwy, brak rażących błędów. Zagadnienia z zakresu teorii literatury (opis zamieszczony przy ocenie bardzo dobry) opanował w stopniu pozwalającym na samodzielne rozpoznawanie większości z nich (pomoc nauczyciela potrzebna sporadycznie, uczeń popełnia nieliczne błędy)</p>	<p>prawidłowe, występują jednak nieliczne błędy dotyczące formułowania uogólnień i dostrzegania wieloznaczności; potrzebna pomoc nauczyciela. Uczeń sprawnie korzysta z różnorodnych materiałów źródłowych.</p> <p>Zna treść zdecydowanej większości lektur wymaganych programem nauczania i potrafi podać podstawowe fakty związane z treścią utworów.</p>	<p>odpowiednie słownictwo, struktury składniowe, wskaźniki nawiązania i zespolenia. Uzasadnienie własnego sądu poprzez logiczny wywód poparty odpowiednią argumentacją.</p> <p>Tekst jest przejrzysty, a jego strona graficzna i estetyka nie budzą zastrzeżeń.</p>	<p>średnim stopniu trudności (trudniejsze wykonuje z pomocą nauczyciela). W sprawdzianach pisemnych występują błędy wymagające poprawy nauczyciela. Uczeń jest w stanie samodzielnie uzupełnić swoje braki w zakresie wiadomości teoretycznych i umiejętności praktycznych.</p>
--	--	---	---	---

<p>Ocena Dostateczny</p>	<p>Uczeń wyraża własne opinie, sądy i formułuje wnioski w sposób niezadowolający pod względem treści, formy i zastosowanego słownictwa. Uczeń ma trudności z samodzielnym rozpoznawaniem zagadnień z zakresu teorii literatury (szczegółowy opis przy ocenie bardzo dobry). Proste przykłady wymagają częstej pomocy nauczyciela (uczeń popełnia liczne błędy).</p>	<p>Uczeń ma problemy z głośnym czytaniem i recytowaniem z pamięci. Występują liczne zaburzenia tempa, intonacji zdaniowej i akcentu. Tylko częściowo uczeń ma możliwość opanowania pamięciowo tekst – mają miejsce liczne pomyłki recytowanego tekstu, zmiana treści, pomijanie fragmentów. Czytając cicho uczeń jedynie częściowo rozumieniem treści. Konieczna jest częsta pomoc nauczyciela w zakresie: właściwego doboru materiału, stosowania cytatów, korzystania z materiałów</p>	<p>Pisemne prace ucznia są samodzielne i poprawne pod względem treści i kompozycji. W pracach występują liczne błędy składniowe, stylistyczne i interpunkcyjne. Stosowane słownictwo jest ubogie, zdania są niepoprawnie pod względem składniowym, nie ma urozmaicenia składniowego poprzez stosowanie różnego typu wypowiedzi. Brak dbałości o szatę graficzną i estetykę prac pisemnych. Prace pisemne ucznia są w dużej mierze niesamodzielne i odtwórcze- widać korzystanie z różnych form pomocy.</p>	<p>Uczeń wykonuje samodzielnie jedynie niektóre z zadań i ćwiczeń w zakresie nauki o języku o średnim stopniu trudności. Popelnia liczne błędy (konieczna częsta pomoc nauczyciela). W sprawdzianach pisemnych liczne błędy, uczeń stara się jednak, w miarę swoich możliwości i korzystając z rad nauczyciela, lepiej opanować wiadomości i umiejętności zarówno z klasy I, jak i II.</p>
------------------------------	---	--	--	--

		źródłowych. Uczeń zna treść tylko nielicznych lektur wymaganych programem nauczania.		
Ocena Dopuszczający	Uczeń ma istotne problemy z przedstawieniem poprawnej wypowiedzi, która zawierałaby własne opinie i interpretacje opinii innych. Występują liczne błędy w treści, składni oraz bardzo ubogie słownictwo. Uczeń rozpoznaje tylko niektóre zagadnienia z teorii literatury i tylko przy pomocy nauczyciela.	Głośnie czytanie i recytacja z pamięci sprawiają uczniowi duże problemy ze względu na zaburzenia w tempie intonacji i akcentowania. Pamięciowo uczeń potrafi opanować jedynie część wymaganego tekstu. Rozpoznawanie zagadnień w zakresie: teorii literatury, doboru materiału, stosowania cytatów, korzystania z materiałów źródłowych tylko przy pomocy	Uczeń ma istotne problemy ze zredagowaniem wypowiedzi zgodnej z podanym tematem, wielozdaniowej, poprawnej pod względem: składniowym, stylistycznym i kompozycyjnym, ortograficznym i interpunkcyjnym. Słownictwo zastosowane w pracach pisemnych jest bardzo ubogie. Poziom estetyczny pracy pisemnej i jej strona graficzna obniżone bardzo wyraźnie	Uczeń ma duże braki w opanowaniu wiadomości teoretycznych i umiejętności praktycznych w zakresie nauki o języku z klasy I i II. Wykonuje jedynie zadania i ćwiczenia o podstawowym stopniu trudności i przy stałej pomocy nauczyciela. W sprawdzianach pisemnych liczne i rażące błędy. Uczeń wykazuje małe zainteresowanie uzupełnianiem braków w opanowaniu materiału z klasy I i II.

		nauczyciela i na prostych przykładach. Uczeń wykazuje niewielką znajomość lektur przewidzianą programem nauczania.		
--	--	--	--	--

KRYTERIA OCENIANIA Z JĘZYKA POLSKIEGO W GIMNAZJUM NR 2 W MIELCU

RECYTACJA - max. 10 pkt.

7 – 10 pkt.

- biegle opanował tekst utworu
- dokonał indywidualnej interpretacji
- świadomie używa znaków interpunkcyjnych
- wykazuje się kulturalną postawą podczas recytacji

1 – 6 pkt.

- odtwarza tekst utworu myląc się, czeka na pomoc nauczyciela
- odwzorowuje interpretację dokonaną przez nauczyciela
- sporadycznie, z pomyłkami używa znaków interpunkcyjnych
- ma kłopoty z zachowaniem kulturalnej postawy podczas recytacji

ODPOWIEDZI USTNE

max. 10 pkt. - dłuższe odpowiedzi ustne, np. z trzech ostatnich lekcji, z lektury

lub max. 5 pkt. - krótsze wypowiedzi ustne, tzw. bieżące

7 – 10 pkt. [3,5 – 5 pkt.]

- mówi zwięźle, rzeczowo
- trafnie dobiera argumenty
- potrafi wyrazić własny punkt widzenia
- dba o poprawność stylistyczną wypowiedzi

1 – 5 pkt. [0,5 – 3 pkt.]

- powtarza znane, obiegowe opinie
- nie selekcjonuje faktów
- ma kłopoty z wyszukiwaniem argumentów
- nie odróżnia języka potocznego od literackiego

- zdarzają mu się błędy stylistyczne
- wymaga pomocy nauczyciela

PRACA W GRUPACH

max. 5 lub 10 pkt. [w zależności od stopnia trudności wykonywanego zadania]

6 –10pkt. [3 – 5 pkt.]

- rozumie polecenia i wykonuje je poprawnie
- współpracuje z grupą, słucha uważnie wypowiedzi osób drugih
- analizuje i selekcjonuje fakty, wyciąga wnioski
- swobodnie korzysta z dostępnych źródeł informacji
- formułuje poprawną wypowiedź pisemną lub ustną będącą podsumowaniem pracy
- dba o dyscyplinę pracy

1 –5pkt. [0,5 – 2,5 pkt.]

- korzysta z pomocy kolegów i nauczyciela
- współpracuje z grupą, ale rzadko proponuje własne pomysły, rozwiązania
- ma kłopoty z analizą i selekcją faktów oraz wyciąganiem wniosków
- nieumiejętnie korzysta z dostępnych źródeł informacji

ZADANIA KLASOWE, SPRAWDZIANY - max. 15 pkt., 20 pkt., 25 pkt. lub 30 pkt. – punkty przyznawane są wg klucza do testu.

WYPRAWOWANIA – max. 10 pkt.

Elementy wypracowania pisemnego, które podlegają ocenie:

1. Zrozumienie tematu:

a) rzeczowość (znajomość wydarzeń, zjawisk, treści np. lektury)

b) rozumowanie (umiejętność wykorzystania posiadanych wiadomości), zasób słownictwa, wnioskowanie

2. Segmentacja tekstu /czy zachowany jest logiczny tok rozważań, segmentacja konsekwentna i celowa.

3. Styl / czy styl jest konsekwentny, dostosowany do formy wypowiedzi/.
4. Język.
5. Zapis (ortografia, interpunkcja, estetyka).

Za pracę pisemną, w której nie ma żadnych błędów ani usterek odnoszących się do w/w elementów uczeń otrzymuje maksymalną ilość punktów.

Pod sprawdzoną i ocenioną pracą pisemną (dłuższą) znajdzie się krótka recenzja wyjaśniająca, na czym polegają braki, wskazująca, co zrobić, żeby lepiej pisać, podnosząca na duchu i często chroniąca przed zniechęceniem lub rozpisaniem punktów wg klucza.

KARTKÓWKI – max. 10 pkt. lub 5 pkt.

- 7 – 10 pkt. (3,5 – 5pkt.)
- opanował materiał obowiązujący na kartkówkę
- pisze zwięźle, rzeczowo
- trafnie dobiera argumenty
- dba o estetykę pracy
- 1 – 6 pkt. (1 – 3pkt.)
- nie opanował w należyтым stopniu materiału
- pisze chaotycznie
- ma kłopoty z poprawną argumentacją
- nie dba o estetykę pracy

ZADANIA DOMOWE (krótkie) oraz **ĆWICZENIA** (wykonywane podczas lekcji)

- max. 5 pkt lub 2 pkt [w zależności od stopnia trudności zadania]

Ilość przyznanych punktów uzależniona od stopnia zrealizowania wybranego zadania.

ZESZYT PRZEDMIOTOWY –max. 10 pkt.

7 – 10 pkt.

- prowadzi systematycznie zeszyt przedmiotowy
- dba o jego estetykę

1 – 6 pkt.

- zeszyt przedmiotowy prowadzi niesystematycznie
- nie dba o jego estetykę

AKTYWNOŚĆ – max. 10 % punktów możliwych do zdobycia.

Punkty doliczane są tylko do licznika (PUNKTY ZDOBYTE przez ucznia). Natomiast mianownik (PUNKTY MOŻLIWE DO ZDOBYCIA) nie ulega zmianie.

Uczeń może zdobyć punkty z tej kategorii za:

- aktywną postawę podczas zajęć dydaktycznych
- wiadomości i umiejętności wykraczające poza wymagania programowe
- uczestnictwo w konkursach przedmiotowych
- wykonywanie zadań dodatkowych.

Nauczyciele języka polskiego:

mgr Ewa Bryła

mgr Marzena Czubecka

mgr Piotr Grzesik

mgr Alina Pietras

mgr Małgorzata Jaśkiewicz